

**СУДОВА БАЛІСТИКА: КЛАСИФІКАЦІЯ ТА СЛІДИ
ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ, ОГЛЯД ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ****TRIAL BALLISTICS: CLASSIFICATION AND TRACK FIREARM REVIEW FIREARMS**

Мельник Р.В.,
к.ю.н., головний судовий експерт
відділу дослідження та сертифікації зброї
Державний науково-дослідний інститут МВС України

Голдинський І.А.,
старший судовий експерт відділу балістичного обліку
Державний науково-дослідний інститут МВС України

Гамера В.А.,
старший судовий експерт відділу дослідження та сертифікації зброї
Державний науково-дослідний інститут МВС України

У статті викладено комплексний розгляд питання класифікації та слідів вогнепальної зброї, здійснено огляд вогнепальної зброї, визначено організаційні та практичні основи судової балістики. Також описані основні підходи щодо класифікації та слідів вогнепальної зброї.

Ключові слова: судова балістика, сліди вогнепальної зброї, вогнепальна зброя, зброя, боеприпаси, гільзи, кулі.

В статье изложено комплексное рассмотрение вопроса классификации и следов огнестрельного оружия, совершен осмотр огнестрельного оружия, определены организационные и практические основы судебной баллистики. Также описаны основные подходы относительно классификации и следов огнестрельного оружия.

Ключевые слова: судебная баллистика, следы огнестрельного оружия, огнестрельное оружие, оружие, боеприпасы, гильзы, пули.

The article describes a comprehensive examination of the question of classification and marks of firearms inspection of firearms, identified organizational and practical principles of forensic ballistics. A description of the main approaches on the classification and firearms residue.

Key words: forensic ballistics, firearms residue, firearms, weapons, ammunition, shells, bullets.

Судово-балістична експертиза вирішує класифікаційні, діагностичні та ідентифікаційні завдання.

Найбільш складним дослідженням є ідентифікація вогнепальної зброї за стріляними кулями та гільзами. Порівняльне дослідження слідів на кулі (гільзі), виявлених на місці події, та слідів на кулі (гільзі), отриманих експериментальним шляхом, провадиться шляхом співставлення за допомогою порівняльного мікроскопа і за збільшеними фотознімками.

Дедалі більше злочинів вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї. Це пов'язано, перш за все, з тим, що де в чому ринок вогнепальної зброї став ліберальнішим, а також з'явилося більше можливостей для отримання зброї незаконним шляхом. Як правило, вчиняти злочини за допомогою вогнепальної зброї є більш привабливим для злочинців. Зброя використовується для полегшення вчинення злочинних дій. Суспільна небезпечність злочинів, вчинених із використанням вогнепальної зброї, дуже велика, адже ставить під загрозу життя і здоров'я однієї чи декількох осіб. Розвиток судової балістики як галузі науки дає можливість використовувати нові знання у процесі проведення судово-балістичної експертизи і розслідуванні злочинів. Тому важливо розвивати судову балістику.

Значний внесок у розвиток судової балістики зробили В. Черваков, С. Кустанович, Б. Комаринець, Ю. Кубицький та ін. Вони визначають її зміст як вивчення закономірностей пострілу та дії зброї і розробку на цій основі науково-технічних методів і засобів виявлення, фіксації та дослідження вогнепальної зброї, боеприпасів до неї, стріляних куль, гільз, слідів пострілу та явищ, що супроводжують постріл, з метою розслідування та попередження злочинів.

Судова балістика вивчає ознаки вогнепальної зброї і боеприпасів, закономірності виникнення слідів їх застосування, розробляє засоби і методи збирання й дослідження таких слідів [4]. У судовій балістиці дослі-

джується вогнепальна зброя і наслідки застосування її зі злочинною метою. Дослідження зброї надає можливість висунути обґрунтовані версії, виявити суттєві обставини у справі, встановити винну особу.

Речовими доказами при використанні вогнепальної зброї можуть бути зброя та її частини, патрони, гільзи, кулі, дріб, картеч, пижі, незгорілі порошинки, пристрої, пристосування і матеріали, що застосовувалися при кустарному виготовленні зброї та боеприпасів.

Завданнями судової балістики є: визначення властивостей вогнепальної зброї та боеприпасів; визначення групової належності зброї та боеприпасів або їх частин; ідентифікація зброї та боеприпасів; встановлення окремих обставин застосування вогнепальної зброї.

Об'єктами судово-балістичного дослідження є: ручна вогнепальна зброя; окремі частини та приналежності зброї; боеприпаси; сліди пострілу (сліди застосування зброї); засоби та інструменти, що застосовувалися для спорядження патронів або виготовлення снарядів.

Ручна вогнепальна зброя може бути класифікована за різними підставами. За своїм призначенням зброя поділяється на бойову, мисливську та спортивну.

Бойова зброя призначена для вирішення бойових завдань:

- а) короткоствольна (довжина ствола до 200 мм – пістолети і револьвери);
- б) середньоствольна (довжина ствола від 200 до 400 мм – пістолети-кулемети, автомати, карабіни);
- в) довгоствольна (довжина ствола більше 400 мм – гвинтівки, ручні кулемети).

Мисливська зброя призначена для мисливських цілей (рушниці різних систем, мисливські карабіни та ін.).

Спортивна зброя призначена для занять спортом (спортивні пістолети, малокаліберні гвинтівки тощо).

За будовою каналу ствола зброя може бути нарізною, гладкоствольною чи комбінованою. У більшості моделей вітчизняної нарізної зброї чотири нарізи. Наріз слугує

для надання кулі обертового руху. Для поліпшення бойових властивостей дульна частина ствола в деяких видах зброї має звування («чок»), а інколи ще й нарізи («парадокс»).

Вогнепальну зброю розрізняють за внутрішнім діаметром ствола – калібром. У нарізній зброї калібр вимірюється у міліметрах і відображає відстань між протилежними полями нарізів. Найчастіше бойова зброя має такі калібри: 6,35; 7,62; 7,65; 8; 9; 11,45 мм, спортивна – 5,6 мм. У США та Великобританії калібр визначається в дюймах і лініях (1 дюйм дорівнює 25,4 мм, 1 лінія – 2,54 мм).

Калібр гладкоствольної зброї визначається кількістю круглих куль, які можуть бути виготовлені з англійського фунта свинцю (453,592 г). Мисливські рушниці мають калібри 12 (відповідає діаметру 18,2 мм), 16 (16,80 мм), 20 (15,70 мм). Калібр зброї наносять на ділянки казенної частини ствола і на динце гільзи [5].

Залежно від будови ударно-спускового механізму розрізняють: неавтоматичну зброю; автоматичну самозарядну; автоматичну самострільну.

За способом виготовлення зброя буває заводська, кустарна, саморобна. Вогнепальна зброя, що використовується зі злочинною метою, за способом виготовлення поділяється на перероблену заводську і атипову. Перероблена зброя виготовляється злочинцями зі стандартної зброї шляхом внесення конструктивних змін – укорочування ствола, відсторонення приклада. Атипова зброя може бути сконструйована як таємна зброя – стріляючі авторучки, парасольки, трости, стволи, зброя, вмонтована в підбор черевики та ін.

Залежно від функціонального призначення розрізняють зброю просту, яка виконує функції одного виду зброї, та комбіновану – функції двох і більше різних видів зброї.

Серед мисливської зброї буває одноствольна і багато-ствольна; зброя, що має горизонтальне та вертикальне розміщення стволів.

Патрон – це сполучення необхідних для пострілу компонентів (порох, куля або дріб) в оболонці. Патрони поділяються на унітарні та патрони окремого запалювання. Стрільба з сучасної зброї здійснюється унітарним патроном, який складається з гільзи з зарядом порошу, кулею або дробом і капсулем, а мисливський патрон має пиж і прокладки. Унітарний патрон характерний для вогнепальної казнозарядної зброї. За принципом устрою капсуля унітарні патрони поділяються на патрони лефор-ше, голчасті, бічного вогню і центрального бою.

Гільза – це тонкостінна стаканоподібна ємність для порохового заряду, капсуля, кулі або снаряда, у дробовому патроні – дробу і пажів. Складається з денця, корпусу і дульця, в якому закріплюється куля. У гільзі дробового патрона дулець відсутній. Гільза виготовляється з металу або картону.

Стрільба з нарізної зброї провадиться кулями, а з гладкоствольної – дробом, спеціальними кулями, картеччю.

Куля – це металеве (найчастіше свинцеве) тіло, різне за формою, для стрільби з вогнепальної зброї. Кулі в нарізній зброї бувають оболончасті, напівоболончасті і безоболончасті. У бойовій зброї використовуються кулі спеціального призначення: важкі, бронейіні, трасуючі, запалювальні, розривні та ін. Розрізняють також кулю зі зміщеним центром ваги – куля, осереддя якої розташоване таким чином, що в момент удару вона змінює траєкторію польоту.

Кулі до гладкоствольних мисливських рушниць за формою бувають: круглі (кулясті), стрілочні, турбінні й комбіновані.

Дріб – це свинцеві кульки, рідше шматочки свинцю, призначені для пострілу з дробової зброї. Дріб має ді-

аметр 1,5–5 мм. Дріб, що має діаметр більш ніж 5 мм, називається картеччю.

Порох – це вибухова речовина, яка застосовується у зарядах вогнепальної зброї. Поділяється на димний (при його згорянні виділяється певна кількість диму) і бездимний (згоряє без виділення диму). Компонентами димного порошу є калієва селітра (60–70%), сірка (10–12%) і деревне вугілля (2–8%). Основу бездимного порошу складає піроксилін (наприклад, порох Лишева – це бездимний порох колоїдного типу, створений із нітроклітковини). За формою димний порох має вид маленьких порошинок різноманітної конфігурації, бездимний порох – платівок або циліндриків однакового розміру.

Пижі та прокладки використовуються у патронах для гладкоствольних мисливських рушниць. Пиж – шматок волоку або іншого щільного матеріалу, який відокремлює у заряді порох від кулі чи дробу. Пижі бувають основні й додаткові. За матеріалом пижі поділяються на войлочні, картонні, деревноволокнисті та ін. Прокладки призначені для пом'якшення поштовху порохових газів і запобігання деформації заряду.

Сліди дії вогнепальної зброї, їх види.

При пострілі з вогнепальної зброї відбувається взаємодія порохового заряду, снаряда (кулі, дробу) і перепони, в результаті чого виникають зміни, які називаються слідами пострілу або слідами застосування зброї. До цих слідів відносяться: стріляні снаряди, гільзи, пижі; частки речовин, що виникають при згорянні порошу, які викидаються з каналу ствола; сліди, що утворюються на стріляних кулях і гільзах; сліди-ушкодження від снаряда на ураженому об'єкті; відкладення кіптяви пострілу на тілі (найчастіше на руці) особи, що стріляла [6].

Сліди згорання заряду у вигляді кіптяви залишаються у каналі ствола зброї, на кулях, картонних прокладках, пижах, на паску обтирання та перепоні.

Сліди частин зброї утворюються на кулях, дробу і гільзах. Вид і характер слідів залежить від конструкції зброї.

На гільзах, відстріляних з автоматичної зброї, сліди утворюються: на капсулі – слід від бійка ударника у вигляді вм'ятин і сліди переднього зрізу затвора – борозенки і валика; на динці гільзи – слід відбивача; на ребрі та дні кільцевого паза – сліди від зачіпки викидача. На корпусі гільзи можуть відбитися сліди патронника у вигляді повздовжніх трас і дрібні вм'ятини від країв кожуха затвора.

На кулі (при пострілі з нарізної зброї) утворюються сліди від стінок каналу ствола. Такі сліди складаються з дрібних валиків і борозенок. Кількість слідів (смуги) та їх нахил щодо повздовжньої осі кулі відповідають кількості та напрямку нарізів каналу ствола.

На перепонах від кулі та дробу виникають пробоїни, вм'ятини, тріщини, розриви, сліди кіптяви у вигляді пояса обтирання.

У пробоїні розрізняють вхідний і вихідний отвори. Вхідний кульовий отвір в еластичних перепонах має дещо менший діаметр, ніж діаметр кулі; у сухому дереві, листовому металі отвір близький до калібру кулі; у ламких твердих перепонах (скло, цеглина) отвір може бути навіть дещо більшим, ніж діаметр кулі; на тілі людини діаметр вхідного отвору, як правило, менший за діаметр кулі.

Ознаки вхідного отвору:

- дефект тканини – відсутність частин тканини;
- наявність навколо рани (на тілі людини) пояса осадження у вигляді кайми завширшки 1–3 мм червоно-бурого кольору;
- наявність пояса обтирання;
- наявність ознак пострілу з близької відстані або в упор (при пострілі в упор відбивається дуловий зріз зброї – штанцмарка).

Вихідний кульовий отвір має різні розміри й форму. Найчастіше краї вихідного отвору нерівні, вивернуті назовні. Вихідний отвір, як правило, більший, ніж вхідний.

При пострілі можуть утворюватись сліди рикошету, які виникають при ударі кулі о перепону при малому куті зіткнення. При цьому куля змінює свій напрямок.

Поясок обтирання – одна з важливих ознак кульового ушкодження; має вигляд темної смуги, розташованої по краю вхідного отвору. Поясок обтирання утворюється частинами речовин, які винесені кулею з каналу ствола, а також частинами матеріалу, з якого виготовлена куля.

Патрони, гільзи, кулі, дріб, картеч, прокладки, пижі підлягають виявленню, фіксації й дослідженню при огляді на місці події.

У протоколі огляду при описі гільзи вказують: місце виявлення, форму, колір металу, маркувальні позначки, розміри, наявність і форму слідів зброї. При описі кулі (дробу) у протоколі відзначається: вид перепони, розміри ушкодження кулі, наявність на кулі сторонніх речовин [11].

Під час пошуку гільз необхідно враховувати механізм викидування гільзи (бік викидування). При цьому ефективним буде застосування металошукача.

Дріб може бути виявлений у тілі (або в одязі) потерпілого та в інших об'єктах. Гранична дальність польоту дробу 400 м (при діаметрі дробу 5 мм – дальність 500 м, картечі – дальність до 600 м).

Під час огляду вогнепальних пошкоджень фіксують: вид і властивості перепони, форму країв ушкодження та його розміри, взаємне розташування декількох пошкоджень, їх розміщення на перепоні.

При виявленні слідів кіптяви, незгорілих порошинок, частин змазки необхідно описати в протоколі: форму, кількість зон відкладення, інтенсивність кожної зони, колір кіптяви чи порошинок, їх віддаленість від пошкодження та ін.

Виявлена та досліджена на місці події вогнепальна зброя, сліди її дії та боеприпаси підлягають вилученню. Ці об'єкти належним чином упаковуються та опечатуються печаткою слідчого.

Дослідження вогнепальної зброї, боеприпасів та слідів пострілу здійснюється за допомогою судово-балістичної експертизи, яка є різновидом криміналістичної експертизи. До основних завдань експертизи відносяться встановлення виду, зразка (моделі) вогнепальної зброї за стріляними кулями, гільзами, слідами пострілу, а також конкретного екземпляра зброї за стріляними кулями та гільзами, визначення можливості застосування для стрільби зброї та боеприпасів, встановлення однорідності патронів, куль, гільз, дробу, картечі, встановлення деяких обставин, пов'язаних із застосуванням вогнепальної зброї [14].

Судово-балістична експертиза вирішує класифікаційні, діагностичні та ідентифікаційні завдання, які можна класифікувати як такі типові питання:

– при дослідженні зброї: чи є дана зброя вогнепальною, а при позитивній відповіді – до якого виду, системи та моделі вона відноситься; чи справна зброя та чи придатна вона для стрільби; який калібр даної вогнепальної зброї; чи є представлена на дослідження деталь частиною даного екземпляра зброї; чи міг відбутися постріл з даного екземпляра зброї без натискання на спусковий

гачок за певних обставин; чи можливий постріл з даної зброї патронами певного калібру; чи здійснювалася стрільба з даної зброї після останньої чистки;

– при дослідженні боеприпасів: чи справні дані патрони та чи придатні вони для стрільби; до якого виду й зразка відноситься поданий для дослідження патрон; чи не відносяться представлені патрони до однієї партії випуску;

– при дослідженні стріляних куль, дробу, картечі, пижів: зі зброї якого виду, системи, зразка відстріляна куля, виявлена на місці події; чи не відстріляна куля з представленої зброї; чи не відстріляна куля з одного екземпляра зброї; до якого виду та зразка відноситься патрон, частиною якого є куля, виявлена на місці події; чи не відстріляна куля зі зброї невідповідного калібру; чи є представлені для дослідження куля і гільза частинами одного патрона; чи складала раніше представлені снаряди (дріб, картеч, кулі) єдину масу і чи не виготовлені вони в одних і тих самих виробничих умовах; чи не слугував предмет, що підлягає дослідженню, саморобним пижем; з якого матеріалу виготовлений пиж; чи однорідні пижі представлені на дослідження;

– при дослідженні гільз: зі зброї якого виду, зразка викинута дана гільза; чи є гільза частиною патрона, що використовався під час стрільби з даної зброї; чи не викинуті представлені гільзи з одного екземпляра зброї; чи не є представлені куля та гільза частинами одного патрона; які причини виникнення пошкоджень, що є на гільзі;

– при дослідженні слідів пострілу: чи є дане пошкодження вогнепальним; чим саме утворене дане пошкодження (кулею, дробом, картеччю, скалками гранати); чи є сліди пострілу з близької відстані на одязі потерпілого; у якому напрямку був здійснений постріл; яким є дане ушкодження – вхідним чи вихідним отвором.

Найбільш складним дослідженням є ідентифікація вогнепальної зброї за стріляними кулями та гільзами. Порівняльне дослідження слідів на кулі (гільзі), виявлених на місці події, та слідів на кулі (гільзі), отриманих експериментальним шляхом, провадиться шляхом співставлення за допомогою порівняльного мікроскопа і за збільшеними фотознімками [16].

Судова балістика вивчає ознаки вогнепальної зброї і боеприпасів, закономірності виникнення слідів їх застосування, розробляє засоби і методи збирання й дослідження таких слідів.

У судовій балістиці досліджується вогнепальна зброя і наслідки застосування її зі злочинною метою. Дослідження зброї надає можливість висунути обґрунтовані версії, виявити суттєві обставини у справі, встановити винну особу.

Дослідження вогнепальної зброї, боеприпасів та слідів пострілу здійснюється за допомогою судово-балістичної експертизи, яка є різновидом криміналістичної експертизи. До основних завдань експертизи відносяться встановлення виду, зразка (моделі) вогнепальної зброї за стріляними кулями, гільзами, слідами пострілу, а також конкретного екземпляра зброї за стріляними кулями та гільзами, визначення можливості застосування для стрільби зброї та боеприпасів, встановлення однорідності патронів, куль, гільз, дробу, картечі, встановлення деяких обставин, пов'язаних із застосуванням вогнепальної зброї.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балістика : криміналістичне вогнестрільне зброезнавство. Підручник / за ред. проф. П. Д. Біленчука. – К. : Міжнародна агенція «BeeZone», 2003. – 384 с.
2. Ермоленко Б. Н. Теоретические и методические проблемы судебной баллистики / Б. Н. Ермоленко. – К. : РИО МВД УССР, 1976. – 152 с.
3. Коренев П. М. Сучасні проблеми української криміналістики / П. М. Коренев. – Х. : Консум, 2001. – 173 с.
4. Судебная баллистика и судебно-баллистическая экспертиза / Под ред. А. Г. Егорова. – Саратов, 1998. – 176 с.
5. Арешонков В. В. Криміналістична ідентифікація гладкоствольної вогнепальної зброї / В. В. Арешонков. – К. : МВС України НАВС, 2012. – 295 с.

6. Біленчук П. Д. Криміналістика (криміналістична техніка) / П. Д. Біленчук, А. П. Гель, М. В. Салтевський, Г. С. Семаков. – К. : МАУП, 2001. – 216 с.
7. Біленчук П. Д. Криміналістика : Підручник / П. Д. Біленчук, О. П. Дубовий, М. В. Салтевський, П. Ю. Тимошенко. – К. : «Атіка», 1998. – 416 с.
8. Іщенко А. В. Методологічні проблеми криміналістики / А. В. Іщенко. – К. : НВТ «Правник» : НАВСУ, 1997. – 99 с.
9. Клименко Н. И. Криміналістика как наука / Н. И. Клименко. – К. : НВТ «Правник», 1997. – 82 с.
10. Когутич І. І. Криміналістика : курс лекцій / І. І. Когутич. – К. : Атіка, 2008. – 888 с.
11. Криміналістика / За ред. В. Ю. Шепітька. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – 728 с.
12. Криміналістика : Учебник / Под ред. В. А. Образцова. – М. : Юрист, 1997. – 760 с.
13. Криміналістика : Учебник / Под ред. И. Ф. Пантелеева, Н. А. Селиванова. – М., 1988. – 672 с.
14. Криміналістика : Учебник / Под ред. Т. А. Седовой, А. А. Эксархопуло. – СПб. : Изд-во «Лань», 2001. – 928 с.
15. Кофанов А. В. Криміналістичне дослідження гладкоствольної вогнепальної зброї. Монографія / А. В. Кофанов. – К. : Видавництво «КІЙ», 2005. – 192 с.
16. Салтевський М. В. Криміналістика. Підручник : У 2-х ч. / М. В. Салтевський. – Ч. 1. – Х. : Основа : Фірма «Консум», 1999. – 416 с.
17. Салтевський М. В. Криміналістика (у сучасному викладі) : Підручник / М. В. Салтевський. – К. : Кондор, 2005. – 588 с.

УДК 343.983

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

FORENSIC EXAMINATION FIREARMS

Мельник Р.В.,
к.ю.н., головний судовий експерт
відділу дослідження та сертифікації зброї
Державний науково-дослідний інститут МВС України

Голдинський І.А.,
старший судовий експерт відділу балістичного обліку
Державний науково-дослідний інститут МВС України

Гамера В.А.,
старший судовий експерт відділу дослідження та сертифікації зброї
Державний науково-дослідний інститут МВС України

У статті викладено комплексний розгляд питання криміналістичного дослідження вогнепальної зброї, визначено організаційні та практичні основи криміналістичного дослідження вогнепальної зброї. Описано основні підходи щодо криміналістичного дослідження вогнепальної зброї.

Ключові слова: криміналістичне дослідження вогнепальної зброї, вогнепальна зброя, судово-балістична експертиза, гільза, куля, патрон.

В статье изложено комплексное рассмотрение вопроса криминалистического исследования огнестрельного оружия, определены организационные и практические основы криминалистического исследования огнестрельного оружия. Описаны основные подходы относительно криминалистического исследования огнестрельного оружия.

Ключевые слова: криминалистическое исследование огнестрельного оружия, огнестрельное оружие, судебно-баллистическая экспертиза, гильза, пуля, патрон.

In the article dealing with the complexity of forensic investigation of firearms, identified the institutional and practical basis for the forensic study of firearms. Also a description of the main approaches to the forensic investigation of firearms.

Key words: forensic examination of firearms, firearms, forensic ballistics, cartridge, bullet, cartridge.

Проблематикою статті є розгляд криміналістичних досліджень слідів пострілу, процедури проведення судово-балістичної експертизи і особливостей огляду зброї та інших об'єктів судової балістики, що мають значення для розслідування злочинів.

Дедалі більше злочинів вчиняються із застосуванням вогнепальної зброї. Це пов'язано, перш за все, з тим, що де в чому ринок вогнепальної зброї став ліберальнішим, а також з'явилося більше можливостей для отримання зброї незаконним шляхом. Як правило, вчинити злочини за допомогою вогнепальної зброї є більш привабливішим для злочинців. Зброя використовується для полегшення вчинення злочинних дій. Суспільна небезпечність злочинів, вчинених із використанням вогнепальної зброї, дуже велика, адже ставить під загрозу життя і здоров'я однієї чи декількох осіб. Розвиток судової балістики як галузі науки дає можливість використовувати нові знання у процесі

проведення судово-балістичної експертизи і розслідуванні злочинів. Тому важливо розвивати судову балістику, застосовувати нові технології у процесі проведення судово-балістичної експертизи. Це приведе до швидкого і точного накопичення доказового і оперативного матеріалу і, звичайно, полегшить роботу слідчим.

Значний внесок у розвиток судової балістики зробили В. Черваков, С. Кустанович, Б. Комаринець, Ю. Кубицький та ін. Вони визначають її зміст як вивчення закономірностей пострілу та дії зброї і розробку на цій основі науково-технічних методів і засобів виявлення, фіксації та дослідження вогнепальної зброї, боєприпасів до неї, стріляних куль, гільз, шроту, картечі, пажів, слідів пострілу та явищ, що супроводжують постріл, з метою розслідування та попередження злочинів.

Криміналістичне дослідження вогнепальної зброї – це один із видів традиційних криміналістичних експертиз.